

TLAČOVÁ SPRÁVA

Galéria umelcov Spiša uvádza premiérovú interpretáciu expresívnej figurálnej maľby v dielach 9-tich mladých východoslovenských výtvarníkov pod názvom *KRIVÉ ZRKADLO*: Zuzana ANTALOVÁ, Gabriela DOĽACKÁ, Martin KACVINSKÝ, Maroš KONTRÓŠ, Adam MACKO, Ildikó PÁLOVÁ, Karol PETREŠ, Richard ROHÁČ a Michaela THANOVÁ

Miesto / kontakt: **Galéria umelcov Spiša (GUS)** – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, Zimná 46, Spišská Nová Ves, www.gus.sk

Termín výstavy: 9. 8. – 26. 11. 2017

Vernisáž výstavy: streda, 9. 8. 2017 o 17.00

Produkcia projektu: Galéria umelcov Spiša – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja

Kurátorka projektu: Mgr. art. Katarína Balúnová

Odborná spolupráca: Mgr. Kamila Paceková – GUS

Grafika: Mgr. art. Ivana Betková, Košice

Kontakt pre médiá: Mgr. Lenka Kráľová, projekty@gus.sk, 053 4174626

Výstavu tejto galérie podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia.

Galéria umelcov Spiša uvádza premiérovú interpretáciu expresívnej figurálnej maľby v dielach 9-tich mladých východoslovenských výtvarníkov pod názvom *Krivé zrkadlo*: Zuzana ANTALOVÁ, Gabriela DOĽACKÁ, Martin KACVINSKÝ, Maroš KONTRÓŠ, Adam MACKO, Ildikó PÁLOVÁ, Karol PETREŠ, Richard ROHÁČ a Michaela THANOVÁ. Spoločným menovateľom prezentovaných maliieb je výrazné gesto, matéria farby, surovosť vyjadrenia a výpovede bez príkras a cenzúr. Výstava v kurátorskej koncepcii výtvarníčky Kataríny Balúnovej je ďalšou zo série originálnych tematických projektov pre galériu, ktorých cieľom je vytvoriť dialóg medzi mladými umelcami nastupujúcej generácie.

Autorka a kurátorka výstavy Mgr. art. Katarína Balúnová uvádza: „Krivé zrkadlo je deformovateľným, často až groteskným odrazom nielen nás samotných, ale aj celej spoločnosti. Expresívna maľba prezentovaných mladých autorov je energickou výpoveďou bez príkras a cenzúr. Kým u niektorých autorov badať silný emočný vplyv subjektívneho prežívania v podobe portrétov a spracovávaní osobných skúseností a zážitkov (Antalová, Kontróš, Pálová), iní kriticky poukazujú na celú spoločnosť v jej morálnej biede a existenciálnej kríze (Doľacká, Kacvinský, Petreš, Roháč, Thanová), či analyticky skúmajú matériu tela, ktorú zámerne deformujú, dekonštruujú (Macko)... Súčasná sociálna a politická situácia plná skrytej či otvorenej agresie, nerovnosti a nespravodlivosti vyvoláva krízu predstáv o človeku. Umelci zápasia so spoločenskými konvenciami, búria sa proti zavedeným pravidlám života, ktoré možno nazvať prežívaním. Napriek tomu sa jedná o apolitickú, individuálnu revolúciu, ktorá sa môže zdať byť obmedzenou v priestore plátna, avšak v skutočnosti z neho vystupuje, aby sa šírila ako zvukové vlny výkriku po lepšom svete. Je to maľba skôr intuitívna a emocionálna než intelektuálna, ktorú charakterizuje nadšenie pre spontánnosť a iracionálnosť. Zároveň je médium, cez ktoré umelec objavuje samého seba a vyrovnáva sa tak s traumami a úzkosťami.“

Natália Okolicsányiová dopĺňa (z textu k výstave): „Expresivita v maľbe je vyjadrovaná v prvom rade gestom, ktoré je ovládané akousi intuitívnou energiou, charakteristickou pre autorov abstraktného expresionizmu. Výbušné gesto, irónia, mediálne prostredie, subjektívne skúsenosti, telesnosť, karikatúra, sociálno-spooločenské fenomény, kritika spoločnosti – to všetko sú atribúty súčasnej maľby na Slovensku, ale i v európskom kontexte.“

KURÁTORKA

Mgr. art. Katarína BALÚNOVÁ sa narodila 9. 10. 1982 v Krompachoch. V r. 2004 – 2010 študovala maľbu v Ateliéri súčasného obrazu pod vedením doc. Adama Szentpéteryho na Fakulte umení a intermédií Technickej univerzity v Košiciach. V r. 2007 absolvovala stáž v Ateliéri Maľby na Academia di Belle Arti, L'Aquila v Taliansku u doc. Enzo Orti. Aktívne vystavuje doma aj v zahraničí (Česká republika, Cyprus, Egypt, Francúzsko, Južná Kórea, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Slovensko, Španielsko, Taliansko, Turecko). V r.2015 bola vybratá medzinárodnou porotou na účasť na 6th Beijing International Art Biennale (National Art Museum of China, Peking, Čína). Popri aktívnej umeleckej činnosti sa venuje kurátorským projektom súčasného umenia. Od r. 2013 sa v Galérii umelcov Spiša podieľa na príprave projektov v rámci externej odbornej spolupráce. V súčasnosti žije a pracuje v Košiciach a talianskom Turíne.

AUTORSKÉ PROFILY

Výbušné gesto s vysokou dávkou irónie je typické pre **Zuzanu Antalovú** (1989), absolventku Akadémie výtvarných umení v Banskej Bystrici. Námety na tvorbu čerpá najmä z osobných zážitkov, ktoré následne spracováva v mnohofigurálnych kompozíciách. Posledné veľkoformátové diela s festivalovými výjavmi sú zobrazením davovej psychózy, odkazujú na povrchné prežívanie radosti, ktoré zastiera potlačené zúfalstvo. Autorka, narodená v Nitre, žije a pracuje v Spišskej Novej Vsi.

Gabriela Dolácká (1988), absolventka Akadémie výtvarných umení v Banskej Bystrici, sa zaujíma prevažne o témy z mediálneho prostredia, ktoré prepája so subjektívnou skúsenosťou. Vytvára figuratívne, často skupinové výjavy, pri ktorých sa sústreďuje na zachytenie emócie gesta a dynamiky tela. Jednotlivé tváre sú často potlačené, čo podčiarkuje stratu identity. Umelkyňa, narodená v Kladzanoch (okres Vranov), žije a tvorí v Liptovskom Mikuláši.

Veľkoformátové obrazy **Martina Kacvinského** (1984), absolventa Akadémie výtvarných umení v Banskej Bystrici, spájajú viaceré maliarske prístupy, od výrazného gesta cez čisté plochy, kresbovú líniu až k liatii farby. Konfrontácia farebných škvŕn s reálnymi predmetmi a centrálnou komponovanou karikatúrnou figúrou sa podieľajú na účinku diela v nevedomej úrovni vnímania. Autor žije a tvorí v Spišskej Novej Vsi.

Maroš Kontroš (1988), absolvent Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach, sa vo svojich dielach venuje skúmaniu možnosti zobrazovania človeka, inšpirujúc sa estetikou karikatúr a ilustrácií. Figúry sú spodobené v razantných gestách, často v spojitosti s osobnými atribútmi (kvety, hodiny, koláč...), ktoré dodávajú motívom nový, psychologický či symbolický rozmer. Umelec, narodený v Poprade, žije a tvorí v Prešove.

Nosnými ideami práce **Adama Macka** (1989), absolventa Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach, sú telo ako prvá abstrakcia – plátno ako anatomický objekt – dielo ako ikonický monolit. Pracuje s predobrazom fotografie, ktorú dekonštruuje aby ju v oblúku vrátil späť do celku. Typické je výrazné zranenie tváre, citelná telesnosť, až fyzický rozklad. Vizualná analýza pritom sleduje myšlienku humanity a súčasnej ikonografie. Umelec žije a pracuje v Levoči.

Ildikó Pálová (1982), absolventka Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach, je špecifickým fenoménom mladej slovenskej maľby. Jej obrazy sú prepisom osobných skúseností a zážitkov, denníkom vnútorného sveta autorky. Pomocou maľby sa vyrovnáva so svetom a usporadúva si vlastné myšlienky. Jednotlivé cykly sú viazané na miesta, kde strávil dlhší čas (Nemecko, Anglicko), či mapujú obdobia jej života ako tehotenstvo, pôrod, materstvo. Autorka, narodená v Rimavskej Sobote, žije a tvorí vo Viedni.

Karol Petreš (1974), absolvent Fakulty Umení Technickej Univerzity v Košiciach, sa vo svojej tvorbe venuje sociálno-spoločenským fenoménom, človeku a jeho mieste v spoločnosti, existenciálnej kríze jednotlivca. Často zobrazuje ľudí na pokraji, vydedencov a bezdomovcov. Silne expresívna maľba je sústredená v časti tváre zobrazeného, čo podčiarkuje psychologickú hodnotu portrétu a jeho emočnú výpoveď. Umelec žije a tvorí v Košiciach.

Práce **Richarda Roháča** (1983), absolventa Fakulty Umení Technickej Univerzity v Košiciach, sú výraznou kritikou súčasnej spoločnosti, dovedenej do absurdnej, až grotesknej podoby. Opakovanými témami sú honba za peniazmi, alkoholizmus, chlípnosť, korupcia politická aj cirkevná. Neusporiadanosť kompozície pritom odkazuje na chaos a neprehľadnú pluralitu dnešnej doby. Umelec žije a tvorí v Košiciach.

Michaela Thanová (1992), študentka Akadémie výtvarných umení v Banskej Bystrici, vo svojich prácach reaguje na znepokojivú situáciu v spoločnosti a jej dopadu na jednotlivca. Jedinec sa ocitá chytený do pasce sveta, v kolektíve jemu podobných prízrakov sa snaží zarezonovať, alebo sa naopak z neho vymaniť. Temný, až halucinogénny priestor a osamotené postavy odkazujú na existenciálnu úzkosť a neistotu zajtrajška. Autorka žije a tvorí v Krompachoch.